

bringes til ophør. Det gælder f.eks. ved bestemmelsen om 2 m brede dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb og den 2 m brede beskyttelseszone omkring fortidsminder.

Ved andre beskyttelseslinier langs kyster og omkring søer, åer og skove m.m. er der tale om forbud eller regulering, der omhandler enkelte, bestemte dispositioner, f.eks. byggeri, tilplantning m.m.

Reguleringen kan endvidere betyde en begrænsning for fremtidige udviklingsmuligheder for landbruget f.eks. for driftsomlægninger i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion.«

Specielt for så vidt angår spørgsmålet om, hvordan planlægning og arealregulering opleves af grundejere, fremgår det af udvalgets sammenfatning (side 7), at »for den enkelte landmand medfører planlægningen og arealreguleringen imidlertid en del usikkerhed især med hensyn til de fremtidige udviklingsmuligheder. Den »utilfredshed« med planlægningen og arealreguleringen, der hersker hos mange landmænd, skyldes bl.a. planlægningens mangfoldighed, manglende klarhed samt manglende dialog og information om, hvilke konsekvenser reguleringen har for den enkelte landmand.«

Regeringen er indstillet på at imødekomme ønsket om/behovet for indformation til den enkelte om reguleringer og dermed fjerne denne usikkerhed.

3.3.7. Økonomiske styringsmidler

Indenfor de senere år er økonomiske incitamenter til en bestemt arealanvendelse blevet et vigtigt supplement til de traditionelle erstatningsfrie arealreguleringer. Med hjemmel i den daværende naturforvaltningslov og fra 1992 naturbeskyttelsesloven er der siden 1989 gennemført et stort antal naturgenopretnings-, naturpleje-, skovrejsnings- og friluftspjækter udelukkende gennem frivillige aftaler med grundejerne. Som led i EU's fælles landbrugs-politik er der indført økonomiske støtteordninger til at fremme miljøvenlig og ekstensiv landbrugsdrift herunder økologisk jordbrug, læplantning m.v. samt skovrejsning. En del af disse ordninger hører under Landbrugs- og Fiskeriministeriet. Der findes også en støtteordning med hjemmel i skovloven til at fremme naturforbedringer i private skove. Som tidligere omtalt foretages der områdeudpegninger med det formål at målrette ydelsen af tilskud.

3.3.8. Karakteristiske udviklingstræk

Om udviklingen i anvendelsen af erstatningsfri reguleringer inden for plan-, miljø- og naturbeskyttelsesområdet kan det konkluderes, at de nugældende reguleringsformer i vidt omfang er blevet indført i perioden fra slutningen af 1960'erne til slutningen af 1970'erne, hvor den moderne plan-, miljø- og naturbeskyttelseslovgivning blev skabt. Flere reguleringsformer eksisterede dog allerede i ældre lovgivning. Udviklingen siden kan i øvrigt sammenfattes i følgende punkter:

- En del reguleringer har været materielt uændrede. Det gælder reguleringer i planloven, miljøbeskyttelsesloven, vandløbsloven, vandforsyningsloven, skovloven, råstofloven, jagt- og vildtforvaltningsloven og bygningsfredningsloven.
- Vandforsynings- og vandløbsloven fik udvidet deres formål, således at de eksisterende reguleringer også skal varetage naturbeskyttelses- og miljømæssige hensyn.
- Miljøbeskyttelsesloven er som en decideret rammelov blevet udmøntet i en række bekendtgørelser med reguleringer inden for lovens rammer, hvoraf flere direkte eller indirekte regulerer anvendelsen af fast ejendom.
- Nogle reguleringstyper fandtes i lovgivningen i 1970'erne, men har siden successivt fået større anvendelsesområde og dermed større betydning. Det gælder f.eks. naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinier og offentlighedens adgang til naturen.
- Enkelte reguleringstyper blev først skabt i 1970'erne. Det gælder f.eks. naturtypebeskyttelsen, der blev introduceret i 1972 og siden successivt er blevet øget ved inddragelse af yderligere naturtyper under beskyttelsen (1978, 1983 og 1992).
- Mange af de generelle reguleringer undtager erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri og sædvanlig landbrugsmæssig drift (dog ikke tilplantning).
- Som nye typer reguleringer i forhold til landbruget er gennemført bestemmelser om grønne marker, forholdet mellem areal og husdyrhold og gødningshåndtering i medfør af landbrugs- og miljøbeskyttelsesloven samt om dyrkningsfri bræmmer langs åer og omkring fortidsminder i medfør af vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven.
- Visse reguleringer er blevet lempet, f.eks. det tidligere krav om landzonetilladelse til at indrette andre erhverv i overflødiggjorte landbrugsbygninger.